

ANNA PAVLOVA ALS DE „IDEALE” DANSERES.

In West-Europa bereikt de danskunst als gestyleerde bewegingskunst zoover wij weten, geen grootere hoogten, dan waar Anna Pavlova éven verwijlt, op die prachtige enkele momenten, dat zij, met de materie, ook zichzelf en onzen droom te boven gaat. Het zijn korte oogenblikken, het is waar, maar het allerbeste bestaat wel altijd uit korte oogenblikken; de schoone illusie, waardoor een eeuwigheidsgevoel over ons komt, heeft juist, omdat deze illusie de eeuwigheid brengt, geen duur van noode.

Anna Pavlova vergeten wij nooit, omdat zij een van de zeer enkelen is, die dit besef eener eeuwigheid, deze illusie van een buiten-tijdelijk evenwicht gedurende sommige korte tijddeelen weten te wekken. Als zij trippelend onder haar gazen heupkraagje, aan een dansend poederdons gelijk, het tooneel in wazige schijnsels overzweeft, omgeeft haar van stonde af aan een sfeer van minder stoffelijk, van meer etherisch bestaan dan het leven meebrengt. Het schijnt dan, of de andere, de Pavlova omringende jonge danse-ressen, die vol jeugd zijn, aangeboren gratie en verworven bevalligheid, nog maar net een aardschen achtergrond vormen voor hare bovenwerkelijke persoonlijkheid.

Maar dit zijn haar „ideale” momenten. Buiten die oogenblikken der begenadigden is Anna Pavlova reeds een wonderbare vrouw, een geboren voorgangster, of zooals een vorig geslacht dat noemde, een vorstin onder de menschen, eene die van zelf, door haar leven van altijd gereede beheerschtheden, een edel evenwicht uitdrukt in gelaatstrekken en lichaamsstanden.

Eén zoo'n figuur van de meer dagelijksche, van de enkel vorstelijke Pavlova is op de hierbij gereproduceerde fotografie vastgelegd. Geen schooner greep, naar mij dunkt, dan die, waarmede haar hand het ruime kleed aan vat. Zij werd hier in een houding afgebeeld, die een groot figuurschilder waard is. Haar gelaat is een fijn masker. Haar gestalte staat majestueus in het vlak van haar wereld.

De allermooiste, de meeslepemde momenten zijn onafbeeldbaar. Dit spreekt van zelf. Schildering en woorden kunnen die hoogstens benaderen. Haar beroemde Stervende Zwaan, en eenige minder beroemde andere „divertissementen” behooren daaronder, die u opheffen ver buiten de aarde. Zoo danste Pavlova in December de Rondo van Beethoven: als was zij een, door tooverij in een engel-vrouw veranderde avondwolk, iets zoets, dat van eeuwen menschelijke gratie de essence scheen te bewaren in dansbeweging, niet voor menschen maar voor hemelingen.

Als een snoer parels voor de gelukzaligen hierboven aan elkander gereid, zullen zoo, van eeuw tot eeuw, enkele zeldzame danseressen in ons Westen zich hebben bewogen.

VAN DEN EECKHOUT.